

IN TIEN JAAR VAN NUL NAAR 22 MAN **‘Klanten helpen logisch te werken’**

Als kind speelde Rik van Hees met legoblokken. Nu produceert Van Hees Machinery laad- en losmachines voor de voedselsector, die als legoblokken -smart- in elkaar passen. Over snelheid van leveren, meer insourcen dan outsourcen en ondernemen in corona-tijden.

Van Hees maakt machines die gebruikt worden bij de oogst van aardappels, uien en peen.

Rik van Hees: 'Eigenlijk zijn we de laatste jaren steeds meer gaan insourcen.'

Het verhaal van Van Hees Machinery (VHM) in Ens is een bijzondere geschiedenis. In 2010 studeerde Rik van Hees nog werktuigbouw en begon hij in de schuur van het loonbedrijf van zijn ouders een machinefabriekje. "In een loods van amper 15x10 meter." Twee jaar later nam Rik het eerste personeelslid aan en in 2015 verhuisde VHM naar een eigen locatie elders in Ens. Anno 2020 – amper tien jaar later - is VHM een florerende machinefabriek waar 22 mensen werken. Niet vaak wordt een machinefabriek vanaf nul in zo'n korte tijd opgebouwd.

VOEDSELKETEN

VHM maakt machines om te laden en te lossen. Corebusiness is het fabriceren van machines die kratten zo plaatsen dat aardappels, uien en peen snel geladen en gelost kunnen worden. Zonder veel handwerk. Van Hees: "Stel je een boer voor met 20 hectare grond die aan het oogsten is. Die moet snel de aardappelen of uien kunnen lossen, opslaan of vervoeren. Die oogst gaat in kratten die vlot gestapeld en vervoerd moeten worden. Wij maken de machine die dat doet." Een soortgelijk proces geldt ook voor big-bags die bijvoorbeeld veel in de bouw worden gebruikt. In die big-bags zit los materieel (zand, bouwmaterialen) die snel in en uit die grote zakken geladen of gehaald moet worden. VHM maakt daarbij zowel het metalen omhulsel (de machine) als de elektrotechniek; het besturingsstelsel.

'Eigenlijk hebben we machineonderdelen gehamsterd'

Van Hees: "Eigenlijk zijn we de laatste jaren steeds meer gaan insourcen en minder gaan outsourcen. Want we liepen te vaak tegen lange levertijden van toeleveranciers aan. En die tijd is er tegenwoordig niet meer. We hebben daarom zelf een lasersnijder en twee kantbanken gekocht."

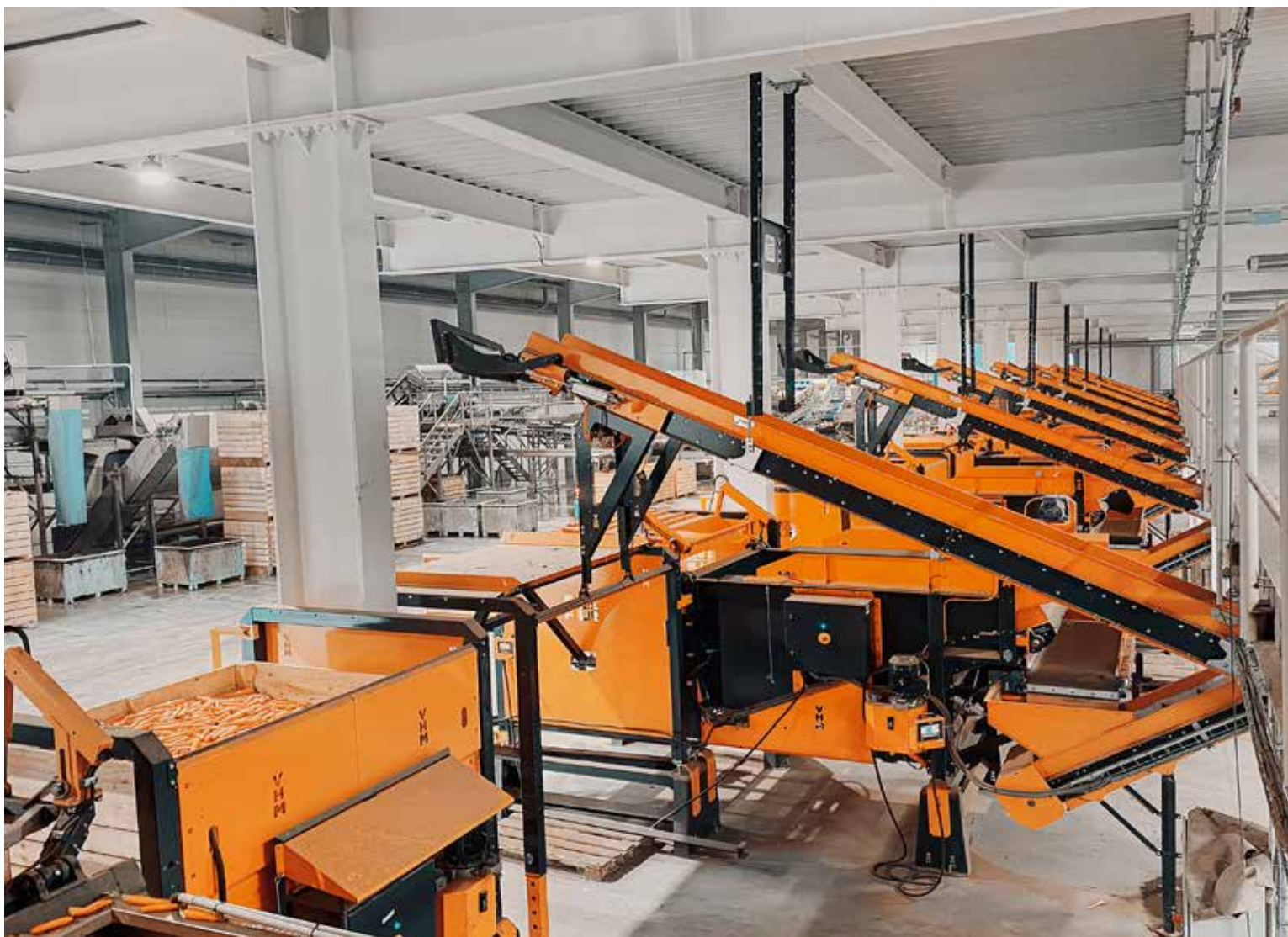

De klanten van VHM zijn veeleisend. VHM maakt een belangrijk onderdeel uit van de voedselketen. Want de machines staan bij de boer die snel oogst moet verwerken en in kratten moet doen. Of de machines staan bij bedrijven die oogsten van boeren krijgen om ze te verwerken en naar de supermarkten te sturen. Van Hees: "De supermarkt wil steeds vaker juist in time kunnen leveren. Dan is het belangrijk dat je machines maakt die smart zijn."

SMART EN SIMPEL

Met dat smart bedoelt Van Hees het volgende: "Onze machines passen altijd als legoblokken in elkaar. Eventuele nieuwe segmenten haken naadloos aan. We ontwerpen onze machines zo dat we voor de boer of de tussenhandel een vaak chaotisch proces, logisch maken. De machines zijn zo gemaakt dat er een duidelijke flow van werken ontstaat, zodat je met minder mensen, meer en sneller kunt acteren. De machines zijn zo simpel dat iedereen er mee kan werken. Dat is nodig, want bij de tussenhandel staan elke

dag andere mensen aan de machine, waardoor iedereen er snel en ook veilig mee moet kunnen werken. Daardoor neemt de foutenlast ook af." Van Hees ziet dat de VHM-machines steeds meer onderdeel van audits in de voedselketen worden. "Controleurs die kijken bij grote ketens als Aldi en Ahold hoe processen georganiseerd zijn. Onderdeel daarvan kan zijn: hoe laad en los je kisten? Dan is het dus belangrijk dat er machines staan die goed en veilig zijn." Inmiddels vinden de antraciet oranje machines ("ze moeten er ook een beetje mooi uit zien") niet alleen hun weg naar bedrijven in de Noordoostpolder (de thuisbasis van VHM), maar worden ze over de gehele wereld verscheept. Van Hees: "Het is niet zo dat er geen concurrentie is in onze sector. Veel bedrijven kunnen dit soort machines maken. Maar het verschil is dat heel veel bedrijven dit soort laad- en losmachines naast allerlei andere machines maken. Wij zijn pure specialisten en dan maak je toch een ander, slimmer product."

De voedselketen is een vrij stabiele keten. Er komt een oogsttijd aan en boeren hebben machines nodig.

CORONATIJDEN

Eigenlijk stond deze zomer verdere uitbreiding van VHM in de planning. Nog eens 2700 m2 productieoppervlak erbij. Maar mogelijk gooit de coronacrisis roet in het eten. Van Hees: “Eigenlijk hebben we nu nog niet heel veel last van de crisis. De voedselketen is een vrij stabiele keten. Onze kantoor- en salesmensen werken vanuit huis en de productie draait door. Vergeet niet dat er een oogsttijd aankomt en boeren hebben machines nodig met kisten waar de oogst in moet.

Tot de zomer zitten we qua productie vol. Ik denk dat de coronaklap voor ons later komt. We merken nu al dat grotere bedrijven investeringen gaan uitstellen. Qua verbouwing moeten we even kijken of dit jaar haalbaar is of dat we dat

een jaar uitstellen. Ik denk niet dat ik eind van dit jaar net zo lach over de jaarcijfers als dat ik dat eind vorig jaar deed.”

*‘Onze machines passen
altijd als
legoblokken in elkaar’*

Maar Van Hees zou geen ondernemer zijn als hij al niet aan het voorsorteren is op een eventuele omzetsdaling. “Onze machines zijn geschikt voor veel toepassingen in de voedselketen. We doen nu bijvoorbeeld niks in cacao, graszaden of noten. Terwijl daarvoor exact dezelfde machines

gebruikt kunnen worden. We gaan zeker kijken of we komende tijd iets in andere sectoren kunnen gaan doen. We hebben VHM zo smart ingericht dat we makkelijk kunnen schakelen.”

Qua (staal)prijzen merkt Van Hees nog weinig van de coronacrisis. “Wat we wel zien is dat levertijden langer worden. Als we normaal een elektromotor bestellen, duurt dat drie tot vier werkdagen. Nu soms weken. Bedrijven stoppen vanwege de coronacrisis de gehele productie. Het is één van de redenen dat we zoveel mogelijk zelf in huis willen hebben en waar mogelijk dus niet outsourcen. Overigens hebben we hier ook voorgesorteerd op de coronacrisis door veel voorraad in te kopen toen het in China misging. Ja, eigenlijk hebben we hier machineonderdelen gehamsterd.” Hoezo smart...•